



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus Tres spirituales**

**Arias, Francisco**

**Coloniae, 1615**

9. Sanctorum exemplis declarantur media respuendi honores & laudes,  
qui alicui deferuntur ratione eruditionis vel doni prædicandi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48767)



Matth. 7.

peditam, & præcipitijs plenam, tandem  
 ducem suum deserat, nonne in apertum  
 vitæ discrimen se conijcit? Nos omnes  
 viam cœli inuenimus, angustam & stric-  
 tam, multis occultisque tentationum  
 periculis horrentem: antecedunt nos  
 duces viæ Sancti, qui, vt sunt lumi-  
 nes diuino illustrati, pericula viæ  
 ostendant. Cum ergo hi tam periti du-  
 ces declinent à via cupiditatis hono-  
 rum & dignitatum, nos verò illis delectis  
 in eam vltro nos ingeramus, quid aliud  
 agimus, quàm quòd sapientiores  
 videri volumus sanctis, & manibus  
 istum salutis periculum adire?

## CAPVT IX.

*Sanctorum exemplis declarantur media, quibus  
 mortificanda est propria voluntas quoad  
 honores temporales, quibus donum præ-  
 dicandi & eruditionem a-  
 licui deseruntur.*

**Q**uamuis fere omnium maxi-  
 mum periculum & damnum a  
 nimæ nostræ sit in nimia di-  
 gnitatum, officiorumque, quibus alijs  
 imperandum est, cupiditate; tamen in  
 alijs quoque honoribus expetendis nec  
 damnum, nec periculum omne abest.

Qua-



Quare operæpretium faciemus, si expendamus, quibus medijs sancti affectionem illam mortificârint. Officium in Ecclesia Dei valde honorificū est, verbum Dei prædicare, quod si fiat cum magno hominum concursu & applausu, magnum concionatori impendet periculum lapsus, ne dum aliorum salutem quærit dicendo, suam perdat applausu illo gaudendo. De quo periculo sanctus Gregorius in moralibus *Lib. 9. mor.* scribit, nos sæpè assumere munus prædicandi alijs, & dum auditoribus prodesse volumus, propriæ laudis amore nos defœdare: sicut enim latro per diuerticula irruens, sæpè occidit viatorem recta via progrediētem: ita honoris proprii illecebra sæpè insultat concionatori alioquin rectâ tendenti, hoc est, salutem aliorum quærenti: vnde fit vt in vno eodemque opere initium à virtute sumatur, finis verò reddatur vitiosus. Quòd etiam crebrò accidit concionatoribus, nempè vt prædicationis initium quidem videatur laudabile, quateus voluntate quadam imperfecta conantur prodesse hominibus, sed re ipsa intentio & scopus prædicantium aliò feratur. Nonnunquam etiam, licèt non aucupentur laudes



hominum & famam, imò contemnunt  
tamen id non faciunt ex vera animi  
submissione, qua seipfos despiciant, indi-  
gnosque honore æstiment, sed ex arca-  
na quadam elatione, qua plus æquo sibi  
fidere solent, aliosque contemnere. He-  
ferè B. Gregorius, qui vti optimus vi-  
spiritualis magister, accuratè detegit  
vulnera, quæ in hoc officio esse so-  
lent, vt curationem eorum addisca-  
mus,

Medium verò, quod sancti vsurp-  
runt ad mortificandum honorem in  
hoc officio, erat, data opera sæpè in his  
locis concionari, vbi parum essent gra-  
ti, aut vbi exiguus erat populi concu-  
sus. Sanctus Otto Bambergensis Episco-  
pus, quamuis apud suos in magna ho-  
minum existimatione esset, sic vt to-  
tus clerus populusque illum aliunde  
venientem cum canticis & hymnis so-  
lemniter in urbem receperit: tamen de-  
serta diœcesi sua contulit se in Pome-  
raniam ad annunciandum Euangelium  
infidelibus, à quibus licèt deterrimè  
haberetur, & luto aliquando sordida-  
retur, summisq; oneraretur iniurijs, ille  
tamen à prædicatione non cessavit, hu-  
militatisque & patientiæ exemplo præ-  
dura pectora gentis tandem ad fidem  
traduxit.

*San. in Iul.*

*Bea.*



Beatus Noribertus, Coloniensis & *Sar. in Iun.*  
 Xantensis quondam Canonicus, postea  
 verò Ordinis Præmonstratensis insti-  
 tutor, cum concionator esset celebra-  
 rimus (quem sanctus Bernardus vo-  
 cat fistulam cœlestem) tamen neglectis *Bern. ep. 56.*  
 vrbibus malebat verba facere in vicis  
 & pagis, nec minus paucis, quàm mul-  
 tis; pauperibus quàm diuitibus; rusticis  
 quàm nobiles operam suam præsta-  
 bat.

Sanctus Dominicus, sanitate & sa- *Theod. in e-*  
 pientia clarus, ac propter admirabilem *ius vita, l.*  
 fructum quem concionibus in lucran- *4. c. 10.*  
 dis animis colligebat, admodum carus  
 in Tolosano Episcopatu; tamen maluit  
 alio se conferre, nempe Carcassonam,  
 vbi non solum non afficiebantur ho-  
 mines ad eius conciones, verum etiam  
 eum persequebantur & irridebant. Ac  
 rogatus aliquando cur id faceret, re-  
 spondit, Quia Tolosæ multi me hono-  
 rant, Carcassonæ verò multi mihi con-  
 tradicunt.

Sanctus Cutbertus, sanctitatis, mi- *Beda in eius*  
 raculorumque fama celebris in villis *vita.*  
 montanis locisque solitarijs & horri-  
 dis, quò nulli prorsus concionatores  
 ventitabant, multos dies libentissimè  
 verbum Dei annunciabat.

R 4

San-



*In eiuſ vita.*

Sanctus Franciscus pro sapientia & gratia quam à Deo ad prædicandum acceperat, cum à multis libentiſſimè, nec sine ingenti fructu audiretur in oppidis, tamen crebrò conferebat se ad loca vilia, vbi à paucis audiebatur. Atque hoc est vnum medium, quo Sancti vſi sunt in mortificando appetitu honoris, qui decerpi potest ex officio prædicationis.

Ad mortificandum verò honorem, quem poterant conſequi ex opinione sapientia, nonnulli conati sunt eam cælare, donec Deus patefaceret.

*Sur. in Mar.*

S. Thomas Aquinas, sublimi præditus ingenio, & diuina æquè ac humana instructus sapientia, tantum studium in ea occultanda posuit, vt propter iuge silentium tardissimi ingenij haberetur, & per conuitium à sodalibus suis bosmutus appellaretur, nec antè sapientiam suam, disputando in Scholis prælegendoque prodidit, quàm id à Superioribus exactum fuisset.

*Sur. in Iun.*

S. Antonius de Padua, cum esset eloquentissimus, doctissimusq; ac singulari prædicandi dono ornatus, existens in S. Francisci ordine sic thesaurum hunc cælauit, vt p vili & indocto fratre haberetur, atq; ad infima culinæ, verrendorum-

rum-



rumque cubiculorum ministeria detru-  
derentur. Multoq; tempore in hac fun-  
ctione tam abiecta perduravit, donec  
Deus cuidam superiori inspiravit, vt im-  
poneret illi munus prædicandi in tri-  
clinio: tunc enim, vt obedientiæ faceret  
satis, prædicavit, & donum, quo prædi-  
tus erat, patefecit. Non formidabant  
sancti illi, ne proximo fructum aliquem  
spiritualem detraherent, si aut sapien-  
tiam suam occultarent, aut æquè paucis  
ac multis verbum vitæ annunciarent.  
Probè siquidem nôrant, caritatem per-  
fectam, in ijs quæ ad animam attinent,  
incipere à seipsis, atque idcirco existi-  
mabant Deo gratius esse honoris cupi-  
ditatem mortificare dando operam hu-  
militati, & contemptui sui, quàm iuuā-  
do alios huius spiritualis fructus iactu-  
ram facere. Quamquam & hoc ipso stu-  
dio plus commodare poterant proximo:  
quò enim ipsi maiores in virtute  
progressus fecerant; hoc alios quoque  
poterant sibi reddere similiore. Et res  
ipsa docuit tales concionatores & plu-  
ribus à Deo beneficijs fuisse diuinitus  
instructos, ac potentiores fuisse in Ec-  
clesia ad conuertendos peccatores.

Aliud quoque medium vsurpârunt  
sancti ad mortificandam honorum ap-



petitionem, nempe, ut exercerent se in officijs humilibus & abiectis, vilibusq; personis ministrarent.

*S. Bernard.  
in eius vita.*

Sanctus Malachias post susceptum Archiepiscopatum, vilia monasterij officia repetere non dubitavit, ut coco ministrando, & mensæ inseruiendo, & tempore mensæ in triclinio legendo, aliaque id genus.

*Octau. in vita.*

Sanctus Bonaventura item, licet opinione hominum doctissimus, tamen non refugiebat abiectissima quæque monasterij officia siue culinæ, siue mensæ, siue euerrendæ domus obire, sic ut opus fuerit illius in hoc genere ardorem temperare.

*Vinc. Mai-  
nard. in vita*

Sanctus Antonius iam factus Archiepiscopus suis famulis inseruiebat, aliaque officia domestica subibat.

Est & aliud medium efficacius, quo sancti vsi fuere, amplecti scilicet & quærere contemptum sui, aut ea munera obire, ob quæ homines ab hoc mundo rideri & contemni solent.

*Tea Patriar.  
in eius vita.*

S. Ioannes Damascenus eruditione præstans, etsi in vrbe Damascena à consilijs fuisset Principi, tamen monastica vita suscepta non dubitavit Damascum, sportis oneratus, quas monachi



chi texuerant, ingredi, easque publicanum exponere, ac ad maiorem sui confusionem carius pretium exigere, vt plurimum se ludibrio, in loco, vbi antè fuerat honoratissimus, exponeret.

Sanctus Plato Bizantinus, qui in saeculo magna nobilitate & auctoritate præditus fuerat, religionem ingressus ad mortificandum appetitum honorum, non contentus ab alijs reprehendi & contemni, citra tamen vllam culpam suam à Superiore verberari exoptabat: qui vt desiderio eius faceret satis, consensit: quod loco magni beneficii ille ducebat. *Theod. in eius vita.*

Sanctus Franciscus non semel se curauit à fratribus suis publicè coargui, & ludibrio affici, appellarique rusticum, indoctum: nulla virtute præditum, & os suum pedes conculcari: In oppidi cuiusdam ingressu animaduertens homines honoris causa sibi obuios fieri vt ludibrio exponeretur, se vnà cum socio applicuit ad collem terreum viæ re proximum, magnaque celeritate puerorum more in eum incurrit, atque ita obtinuit, vt opinionem Sanctitatis, quam de eo obuij conceperant, depo-



*tract. huius  
p. 3 c. 1. l. 2.*

nerent. His alijsque, ac etiam maioribus opprobrijs toleratis ( quæ tamen magna moderatione suscipienda sunt, vt infra dicemus ) Sancti ad perfectam mortificationis culmen, absolutamque omnibus numeris humilitatem peruenere, experientiaque ipsa didicere, hoc medio tantam se à diuina maiestate consecutos gratiam, vt prorsus liberos se senserint passionum cum aliarum, tum huius, de qua agimus, tyrannide, ac in omnibus actionibus suis non nisi honorem gloriamque Dei ante oculos propositam habuerint. Pace quoque & tranquillitate animi tanta, & viua in Deum fiducia fructi fuerint, vt se tantum non beatos arbitrarentur. Hæc experientia quendam sancti Francisci discipulum fecit erumpere in hæc verba: Beatus est, qui contemnitur ab hominibus, modò amet & optet contemptum, aut certè patienter toleret: hoc enim præcipuum certumque fundamentum est itineris ad cælum. Quibus verbis significare voluit, hoc esse medium, quo honoris temporalis contemptus, veraque humilitas, omnium virtutum fundamentum, acquiritur.

*Chron. minorum p. 3. l. 5.  
c. 47. & 48.*